

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПІДГОТОВКУ І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ В МІЖНАРОДНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Затверджено Вченою Радою
Міжнародного Європейського
Університету
«29» травня 2025 року (протокол №9)
Голова Вченої ради
Міжнародного
європейського університету
Олег ПАДАЛКА

«___» _____ 2025 року
Набуває чинності за наказом
від ___ _____ 2025 року № -ОД

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

ЗМІСТ

Назва розділу	Стр.
I. Загальні положення	3
II. Організаційні етапи виконання випускної кваліфікаційної роботи	3
III. Підготовка, виконання і захист випускних кваліфікаційних робіт	5
IV. Організація роботи керівника випускної кваліфікаційної роботи	8
V. Права та обов'язки здобувач освіти під час виконання випускної кваліфікаційної роботи	8
VI. Порядок зберігання випускних кваліфікаційних робіт	10
VII. Запобігання та виявлення академічного плагіату в випускних кваліфікаційних роботах.	10
VIII. Прикінцеві положення	11

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті (далі — Положення) розроблено на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Статуту Міжнародного європейського університету, «Положення про організацію освітнього процесу в Міжнародному європейському університеті», Державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» та інших нормативних документів, що стосуються вищої освіти.

1.2. Норми цього Положення поширюються на випускників Міжнародного європейського університету (далі - Університет), що навчаються за всіма освітніми ступенями (бакалавр, магістр) (далі — ОС) та формами отримання ними вищої освіти (денною, заочною), на всі навчальні структурні підрозділи Університету: навчально-наукові інститути (далі - ННІ), кафедри, керівників, консультантів та рецензентів, голів та членів екзаменаційних комісій (далі — ЕК).

1.3. Дане положення є рамковим і визначає загальні вимоги щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи в Університеті.

1.4. На основі даного Положення у кожному Навчально-науковому інституті (далі — ННІ) для кожної освітньої програми розробляють методичні рекомендації до виконання ВКР з урахуванням специфіки фахової підготовки здобувачів освіти, у яких подають детальні вимоги та методичні рекомендації щодо підготовки, змісту і структури, написання, оформлення та захисту ВКР відповідного до освітнього ступеня та критерії їх оцінювання.

1.5. Виконання та захист кваліфікаційних робіт здійснюється здобувачами вищої освіти державною мовою, за винятком здобувачів вищої освіти (у тому числі - громадян України), що проходили навчання в Університеті з повним викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами, порядок проходження атестації яких регламентується окремими нормативними документами.

1.6. На підставі результатів захисту кваліфікаційної роботи на засіданні здобувачу вищої освіти присвоюється відповідна кваліфікація з відповідної спеціальності.

1.7. Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам, що міститься у даному Положення до захисту не допускається.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. *Випускна кваліфікаційна робота* — це самостійна індивідуальна кваліфікаційна робота, з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

теоретичної та практичної підготовки в межах нормативного та вибіркового складників освітньої програми підготовки фахівців з вищою освітою.

2.2. Випускна кваліфікаційна робота є формою контролю набутих здобувач освіти у процесі навчання інтегрованих умінь, знань, навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків.

2.3. В Університеті здобувачами вищої освіти виконуються такі види кваліфікаційних робіт:

- на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – кваліфікаційна бакалаврська робота;
- на другому (магістерському) рівні вищої освіти – кваліфікаційна магістерська робота.

2.4. *Кваліфікаційна бакалаврська робота* містить розробку теоретичних питань та/або вирішення завдань прикладного характеру, фрагменти теоретичного або експериментального дослідження, синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкового й варіативного складників певної освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і є формою контролю набутих здобувачем під час навчання інтегрованих знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків, передбачених відповідним стандартом вищої освіти.

2.5. *Кваліфікаційна магістерська робота* передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій щодо розв'язання актуальної науково-економічної або іншої проблеми, відповідно до спеціальності (чи спеціалізації), синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках нормативного й варіативного складників певної освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і є формою контролю набутих здобувачем під час навчання динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, проводити професійну та (або) подальшу навчальну діяльність.

2.6. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється випусковою кафедрою і затверджується наказом Ректора. Теми кваліфікаційних робіт повинні відповідати профілю спеціальності. Назва теми має бути чітким, коротким, однозначно відповідати предмету дослідження і змістом виконаної роботи.

2.7. Здобувач освіти має право вибору теми кваліфікаційної роботи, представивши на кафедру необхідне обґрунтування доцільності її розробки.

2.8. Процес виконання випускної кваліфікаційної роботи (далі - ВКР) можна умовно поділити на такі організаційні етапи:

- перший – *підготовчий* - вибір здобувачем напряму (тематики) дослідження, призначення завідувачем випускової кафедри спільно з керівником проектної групи (гарантом) відповідної освітньо-професійної програми наукових

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

керівників, остаточне (кінцеве) формулювання теми кваліфікаційної роботи, складання і затвердження індивідуальних завдань;

- другий – *творчий* – безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти затвердженого індивідуального завдання відповідно до встановленого рішенням випускової кафедри регламенту, перевірка розділів (частин) кваліфікаційної роботи науковим керівником;
- третій – *прикінцевий* – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній розгляд (передзахист) результатів роботи комісією, яка складається з науково-педагогічних працівників випускової кафедри та представників проектної групи відповідної освітньо-професійної програми, з метою вирішення питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні далі – ЕК, оформлення в установленому порядку оцінювальних документів: звіту про перевірку роботи на ознаки академічного плагіату, відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії та подання кваліфікаційної роботи з усіма документами й матеріалами до ЕК (не пізніше ніж за один день до атестації);
- четвертий – *заклучний* — підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту кваліфікаційної роботи перед ЕК, безпосередній захист, оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів ЕК.

ІІІ. ПІДГОТОВКА, ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

3.1. Основними етапами підготовки та виконання ВКР є:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання і складання поетапного плану виконання випускної кваліфікаційної роботи;
- опрацювання літературних джерел;
- збирання фактичного матеріалу під час проходження переддипломної практики;
- обробка матеріалу із використанням сучасних методів статистичного аналізу;
- написання першого варіанта тексту, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту ВКР, оформлення згідно стандартів;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеної ВКР на кафедру; отримання відгуку керівника;
- зовнішнє рецензування ВКР;
- захист випускної кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

3.2. Тематика ВКР розробляється випусковими кафедрами Університету, затверджується на засіданні кафедри і доводиться до відома випускників.

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

3.3. Тема ВКР має бути стислою, відповідати вимогам галузевих стандартів вищої освіти, завданням та меті атестації, суті проблеми, яка розв'язувалася, бути актуальною і визначати наукову новизну майбутнього дослідження, його теоретичну та практичну значимість.

Тема ВКР має бути сформульована таким чином, щоб змістовно та конкретно відображати об'єкт, предмет і суть дослідження.

Тема ВКР обирається здобувачем освіти самостійно або пропонується керівником, розглядається на засіданні випускової кафедри та затверджується наказом ректора.

Випускнику надається право уточнення теми ВКР, запропонованої випусковою кафедрою, а також можливість запропонувати власну тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. Актуальність — це одна з основних вимог, яким повинна відповідати тема ВКР. Заява здобувача освіти про зміну теми розглядається на засіданні відповідної кафедри, але не пізніше, ніж за шість місяців до визначеного терміну подання завершеної ВКР до захисту.

Зміна теми ВКР оформлюється наказом Ректора Університету за поданням Вченої ради ННІ.

3.4. Метою ВКР є систематизація теоретичних і практичних знань, проведення досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій та рекомендацій, а також підготовка майбутніх фахівців, здатних вирішувати проблеми і виклики суспільства в межах певної спеціальності і спеціалізації.

3.5. Завдання ВКР залежить від спеціалізації освітньої програми і полягає в дослідженні об'єкта, науковому обґрунтуванні результатів дослідження та практичному використанні.

3.6. Практична підготовка ВКР проводиться у формі наукових досліджень в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача та фахівця з даного фаху під час проходження відповідної практики. Етапи практичної підготовки ВКР висвітлюються в індивідуальному плані здобувача освіти.

3.7. Наповнення ВКР вміщує критичний аналіз літературних джерел та їх узагальнення, опис досліджених фактів, явищ і закономірностей та отриманих власних результатів досліджень.

У результаті написання ВКР у здобувачем освіти повинні бути сформовані такі вміння:

- складати план дослідження;
- формулювати мету і завдання дослідження;
- визначати об'єкт і предмет дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

- використовувати сучасні методи наукового дослідження, проектування, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- аналізувати, синтезувати, систематизувати, класифікувати, обґрунтовувати, узагальнювати отримані дані;
- оформляти результати наукових досліджень відповідно до вимог, у вигляді доповідей, виступів, статей.

3.8. Оформлення ВКР здійснюється відповідно до вимог Державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», а також методичних вказівок та рекомендацій, які розробляються випусковими кафедрами.

ВКР повинна бути обов'язково зброшурована і мати тверду палітурку. Не допускається з'єднання її аркушів скріпкою або швидкозшивачем.

У ВКР необхідно неухильно дотримуватися встановленого порядку подання текстового матеріалу, таблиць, формул, ілюстрацій, діаграм, схем тощо.

ВКР повинна містити:

- титульний аркуш;
- завдання на виконання;
- реферат;
- зміст;
- перелік умовних позначень, скорочень, термінів;
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список бібліографічних посилань використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

3.9. До захисту ВКР допускаються здобувачі освіти, які успішно склали екзаменаційні сесії, завершили всі види практики, захистили відповідні звіти, виконали всі завдання індивідуального плану.

Відповідно до вимог на захист окремо додаються: рукопис ВКР, відгук наукового керівника, зовнішня рецензія та інші матеріали (результати перевірки на плагіат, один примірник ілюстративного матеріалу).

3.10. Захист ВКР проводиться на відкритому засіданні ЕК, яка заслуховує автора, знайомиться із відгуком наукового керівника та рецензією.

Висновки ВКР ґрунтуються на основі власних досліджень, викладаються чітко і лаконічно. Запропоновані інноваційні рішення мають бути науково обґрунтованими з відповідним аналізом і прогнозом щодо результатів їх впровадження або застереженням щодо ймовірних ризиків.

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

У доповіді здобувач освіти викладає логічно та аргументовано мету, завдання, сутність досліджуваної проблеми, зміст роботи, концентруючи головну увагу на характеристиці основних результатів дослідження та проблемних питаннях. При цьому слід уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Оцінка, отримана випускником під час його атестації в ЕК є остаточною і оскарженню не підлягає.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КЕРІВНИКА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Для наукового керівництва випускною кваліфікаційною роботою наказом Ректора за поданням відповідної випускової кафедри призначається керівник.

4.2. Керівниками ВКР можуть бути науково-педагогічні працівники МЄУ з науковим ступенем доктора наук чи кандидата наук, званням доцент або професор, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає тематиці роботи.

4.3. Керівник ВКР:

- пропонує здобувачу освіти теми ВКР відповідно до свого наукового напрямку діяльності, спеціалізації освітньої програми та потреб установ, підприємств, організацій щодо фахівців відповідної спеціальності;
- здійснює керівництво виконанням ВКР;
- надає допомогу в підготовці індивідуального плану роботи й контролює його виконання;
- формує разом зі здобувачем освіти завдання на підготовку ВКР та впродовж усього періоду навчання на основі аналізу підготовлених здобувачем матеріалів, фіксує його виконання, про що інформує на засіданні кафедри;
- рекомендує літературу, інші матеріали та джерела інформації; проводить консультації відповідно до розкладу та графіка самостійної роботи здобувача освіти;
- аналізує й контролює організацію самостійної роботи здобувача освіти;
- залучає здобувача освіти до наукової роботи;
- сприяє публікації результатів наукових чи науково-методичних досліджень.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Випускник Університету має право:

- обирати тему ВКР з переліку тем, запропонованих випусковою кафедрою та затверджених на засіданні випускової кафедри, або запропонувати власну з мотивованим обґрунтуванням доцільності та можливості її виконання;

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

- за необхідності може ініціювати питання щодо уточнення теми ВКР, але не пізніше ніж до планового початку виконання роботи;
- після захисту звіту з практики уточнити, за необхідності, з керівником окремі положення завдання на виконання ВКР, з'ясувати зміст, особливості та вимоги до опрацювання конкретних питань з урахуванням трудомісткості розділів роботи та ілюстративного матеріалу, а також часу на їх перевірку керівником, консультантами, отримання відгуку керівника та рецензії і підготовку своєї доповіді на засідання ЕК;
- користуватися інформаційними матеріалами кафедри, приладами, вимірною технікою тощо для проведення наукових досліджень за темою ВКР;
- отримувати консультації керівника та консультантів відповідно до затвердженого графіка;
- самостійно обирати варіанти вирішення завдань за темою ВКР;
- звертатися до керівництва випускової кафедри, навчально-наукового інституту, університету та голови ЕК з питань атестації.

5.2. Випускник зобов'язаний:

- своєчасно обрати тему ВКР та отримати конкретні завдання від керівника щодо опрацювання матеріалів, необхідних для її (його) виконання, під час проходження практики;
- під час проходження практики ознайомитися з практичною реалізацією питань організації та управління виробництвом (підприємством, фірмою тощо), охорони праці, техніки безпеки, техніко-економічних та інших питань через призму теми ВКР;
- самостійно виконувати завдання на виконання ВКР, дотримуючись календарного план-графіка, своєчасно та адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника та консультантів;
- регулярно, не рідше ніж двічі на місяць, інформувати керівника про стан виконання ВКР відповідно до план-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- при опрацюванні питань враховувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, сучасні комп'ютерні інформаційні технології;
- нести відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення роботи та графічного (ілюстративного) матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям та вказівкам випускової кафедри, існуючим нормативним документам та державним стандартам;
- у встановлений термін подати ВКР для перевірки керівнику, консультантам та пройти перевірку на плагіат;

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

- отримати всі необхідні підписи на титульному аркуші ВКР і разом з керівником подати завідувачу випускової кафедри перевірену керівником роботу для попереднього розгляду (передзахисту) з метою прийняття рішення щодо допуску до захисту;
- після успішного проходження передзахисту ВКР отримати резолюцію завідувача випускової кафедри щодо допуску до захисту, направлення на зовнішню рецензію і особисто подати всі необхідні матеріали ВКР рецензенту, надаючи йому, за необхідності, пояснення щодо суті роботи;
- ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті ВКР ЕК, причому, вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється;
- не пізніше ніж за п'ять днів до атестації подати ВКР до ЕК;
- своєчасно прибути на захист ВКР, а у випадку неможливості – попередити завідувача випускової кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про свою відсутність із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин відсутності.

VI. ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Порядок зберігання кваліфікаційних робіт, їх оприлюднення регулюються Положенням про електронний інституційний репозитарій Міжнародного європейського університету.

VII. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ

7.1. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає заходи щодо запобіганню та виявленню академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.

Перевірка тексту на наявність академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти, що виконуються в Університеті, проходить відповідно до Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Міжнародному європейському університеті.

7.2. Робота не допускається до захисту у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

<i>Положення про підготовку і захист кваліфікаційної роботи в Міжнародному європейському університеті</i>	<i>ПОЛОЖЕННЯ</i>
<i>Міжнародний європейський університет</i>	<i>Система управління якістю ISO 9001:2015</i>

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набирає чинності з моменту реєстрації наказу ректора Університету про його введення в дію.

8.2. Внесення змін та/або доповнень до Положення здійснюється після схвалення їх Вченою радою Університету та затвердження ректором Університету.

8.3. У тому ж порядку дія Положення скасовується.